

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2012-09-06
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
12807-12
Enhet 15

SÖKANDE

Strabag Societas Europea
c/o Strabag Sverige AB
Vallgatan 9
170 67 Solna

Ombud: Andreas Carlsson
Züblin Scandinavia AB
Box 7017
170 07 Solna

KONKURRENSVERKET	
2012-09-07	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

MOTPART

Stockholms stad och Stockholms Hamn AB
Exploateringskontoret, Stora projekt
104 20 Stockholm

Ombud: Malin Lindvall
Juridiska avdelningen
Stadsledningskontoret
105 35 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling enligt legen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Strabag Societas Europea:s ansökan om ingripande enligt LUF.

Dok.Id 269684

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND

Stockholms Stad och Stockholms hamn AB (Staden) har genomfört en upphandling av en totalentreprenad avseende Utvecklingsprojektet Värtan, Delprojekt E300 NDS Pir och Kaj, Värtahamnen (upphandlingen). Upphandlingen har genomförts som förhandlat förfarande enligt LUF. Av förfrågningsunderlaget UFB.522 framgår att Staden kommer att anta det anbud som är det mest ekonomiskt fördelaktiga. Efter utvärdering tilldelades Per Aarsleff A/S (Aarsleff) entreprenaden.

YRKANDEN

Strabag Societas Europea (bolaget) har ansökt om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse vidtagits genom att en ny utvärdering genomförs utan att anbudet från Aarsleff beaktas.

Staden bestrider bifall till bolagets ansökan om överprövning.

GRUNDER OCH PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Bolaget har utvecklat grunderna för sin ansökan genom att anföra i huvudsak följande.

Komplettering av anbud

Enligt UFB.521 ska entreprenören bekräfta och intyga att man vid ett kontraktstecknande kommer att teckna en objektspecifik försäkring som uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget. Om kraven inte är uppfylls kommer anbudet att förkastas. Enligt UFB.31 ska anbudsgivaren se till att anbudet innehåller samtliga begärda uppgifter i föreskriven form samt att Handling 0.2, Anbud kommersiell del, bifogas anbudet och är komplett

ifylld. I anbudsgivarens formulär, Handling 0.2 punkt 2.1, finns möjlighet för anbudsgivaren att intyga och bekräfta att man kommer teckna en försäkring i enlighet med nämnda ska-krav i UFB.521. Detta sker genom att på avsedd rad ange det försäkringsbolag som anbudsgivaren avser att anlita.

Staden gör gällande att Aarsleff genom att underteckna Handling 0.2 bekräftat och intygat att bolaget uppfyllde kraven i UFB.521. Det är inte korrekt. Aarsleff har inte fyllt i något försäkringsbolag och har därmed inte givit den förtryckta meningen något innehåll. Det är alltså inte så att Aarsleff har intygat att man kommer att teckna en försäkring och bara underlåtit att ange försäkringsbolag. Genom att underlåta att fylla i punkt 2.1 i Handling 0.2 har Aarsleff underlåtit att intyga någonting alls. I vart fall har Aarsleff genom att utelämna försäkringsbolagets namn brutit mot UFB.31 då Handling 0.2 inte är komplett ifylld med samtliga begärda uppgifter.

Av mötesprotokoll från den 11 maj 2012 framgår att Aarsleff i efterhand har kompletterat sin anbudshandling med uppgift om försäkringsbolag. Den komplettering som Staden har låtit Aarsleff göra är inte förenlig med 9 kap. 8 § LUF eftersom den inte kan ske utan otillbörlig särbehandling. I förevarande fall är det fråga om helt nya uppgifter som lämnats för första gången vid mötet, kompletteringen är därför otillåten. Det strider mot likabehandlingsprincipen att i efterhand tillåta att ska-krav uppfylls. Aarsleff har inte, såsom övriga anbudsgivare, behövt utföra arbetet med att utreda och bestämma vilket bolag försäkring ska tecknas i under anbudstiden.

Jämförelsen mellan 9 kap. 8 § andra stycket och 10 kap. 3 § 6 p LUF är inte relevant. Det är Staden själv som har angett att det är ett ska-krav att

lämna korrekta uppgifter och en komplettering som krävs för att uppfylla ett ska-krav kan aldrig vara godtagbar.

Bolaget bestrider att det finns motstridiga skrivningar i förfrågningsunderlaget om kravet på försäkring. Det kan inte anses otydligt att anbudsgivaren haft att lämna intyg om försäkringen samt uppgift om försäkringsbolaget i Handling 0.2.

Namngivande av institut eller företag som ska utfärda säkerheter

Enligt UFB.521 ska namn på institut eller företag som ska utfärda säkerheter redovisas i anbudet. Aarsleff har inte i sitt anbud namngivit institut eller företag som ska utfärda säkerheter. Det står anbudsgivaren fritt att lämna intygandet i anbuds brevet, genom att lägga till text i Handling 0.2 eller i separat handling. Genom att inte ange denna uppgift i anbudet uppfyller Aarsleffs anbud inte samtliga ska-krav.

Det är den upphandlande enheten själv som väljer vilka ska-krav som uppställs och dessa måste sedan följas. Om ett krav inte anses särskilt viktigt för upphandlingen bör det inte anges som ett ska-krav i förfrågningsunderlaget. Aarsleff har, till skillnad från övriga anbudsgivare, sluppit den del av anbudsarbetet som det innebär att få fram ett institut eller företag som ska utfärda säkerheter.

Påldäck

Av UFB.5 framgår att för utvärdering av anbud krävs att samtliga krav i förfrågningsunderlaget är uppfyllda. Enligt UFB.31 ska anbud vara baserat på förfrågningsunderlaget. Enligt UFB.314 godtas inga reservationer, d.v.s. avvikelser mellan anbud och vad som efterfrågas i förfrågningsunderlaget.

Handling 6.1 Teknisk beskrivning - Nya anläggningar utgör en del av förfrågningsunderlaget och dess krav måste således beaktas vid utvärdering

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

av anbud. Enligt punkt 1.2.6 i den tekniska beskrivningen ska pådäcket i Västra bassängkajen avslutas med en vertikal stödkonstruktion 60 meter väster om kajlinjen. Det innebär att pådäcket ska vara 60 meter långt i öst/västlig riktning, vilket även framgår av ritningar. Aarsleff har istället valt att utföra pådäcket 25 meter. Genom att inte följa kravet i den tekniska beskrivningen har Aarsleff avvikit på ett sätt som påverkar anbudssumman. Att utvärdera Aarsleffs orena anbud strider mot UFB.5 och likabehandlingsprincipen.

Staden har bl.a. anfört att punkt 1.2.6 i den tekniska beskrivningen ändrats, eller i vart fall justerats, genom KFU 4 och att Aarsleff inte varit bunden till den lösning som framgick av ritning. Stadens argumentation är en efterhandskonstruktion och beror nog på att man har hittat ett uttryck i svaret som passar in i argumentationen. Både den aktuella frågan och svaret på densamma rörde inte uppställt krav som sådant, utan istället hur två motstridiga uppgifter skulle hanteras. Frågan kom sig av att det framgick av ritningarna att pådäcket skulle vara 25 meter medan det i den tekniska beskrivningen tydligt framgick 60 meter. Staden medgav att de ritningar som indikerade 25 meter var felaktiga, och det kom också att revideras på så sätt att pådäcket ändrades till 60 meter även på ritningarna för att stämma överens med det obligatoriska krav som ställdes upp i den tekniska beskrivningen. Att svaret på frågan skulle ha föranlett att det obligatoriska kravet ändrades är inte korrekt. Någon ändring gjordes inte i den tekniska beskrivningen och påståendet att skrivningen har ändrats genom KFU 4 är därför direkt felaktigt.

Kraven i tekniska beskrivningen gäller före vad som anges på ritning, vilket tydligt framgår av kontraktförslaget som är en del av förfrågningsunderlaget. Enkelt uttryckt är det så att de tekniska lösningar som den blivande entreprenören måste hålla sig till, och som är obligatoriska, har angivits i den tekniska beskrivningen. Det finns ingen

motstridighet mellan vad som anges i KFU 4 och i den tekniska beskrivningen. Det saknar därför betydelse vilken handling som rangordnas först.

Fyllning

Aarsleff har enligt skiss för genomförandebeskrivning för avsikt att fylla, d.v.s. anlägga kajplats, mindre i öst/västlig riktning än vad förfrågningsunderlaget föreskriver. Av ritningarna 560-C-010-1-000-014 och 560-C-010-1-000-002 framgår tydligt var egenskapsgränsen går mellan fyllning och påldäck vad gäller Norra pirkajen. Ritningarna var båda en del av förfrågningsunderlaget.

Staden har gjort gällande att man inte föreskrivit vad som ska gälla ifråga om metodval för pir och kaj, d.v.s. om områdena ska utföras som påldäck eller fyllning.

I KFU 4 sid. 11 framgår följande fråga och svar:

Fråga: Handling 6.1, Kap 12.1 Metodval för pir och kaj. Kan vi få ett förtydligande på Erat svar (på frågor och svar daterat 2011-12-23) angående gräns mellan påldäck och fyllning?

Svar: Egenskapsgränsen kvarstår som gräns mellan val av påldäck respektive fyllning. Område innanför egenskapsgräns som är angivet som påldäck på ritning 560-C-010-1-000-002 får utföras som fyllning med sättningskrav för hamnområde.

Svaret på frågan innebär att området innanför egenskapsgränsen, d.v.s. väster om egenskapsgränsen, som är angivet som påldäck får utföras som fyllning. Det är alltså tillåtet för Aarsleff att fylla nord/sydlig riktning väster om egenskapsgränsen. Motsatsvis följer av svaret emellertid att där det är markerat att det ska fyllas, där ska det inte vara påldäck.

I KFU 2 sid. 5 framgår följande fråga och svar:

Fråga: Finns det koordinater för nordlig gräns mellan påldäck och fyllning, eller kan gräns mellan påldäck och fyllning fastläggas av entreprenören?

Svar: Inga koordinater finns angivna för gräns mellan påldäck och fyllning i nord/sydlig riktning. Mängd fyllning bör dock inte minskas jämfört med ytan angiven på ritning 560-C-010-1-000-014. Notera dessutom att ett fel i vädersträcken upptäckts och korrigerats i Handling 6.1, kapitel 12.1, se nedan:

Med stöd av förhandling i MÖD ska teknisk lösning innaför egenskapsgränserna (väster om) enligt detaljplan utföras som utfyllning inom spont eller likvärdigt. Utanför egenskapsgränsen (öster om) ska i huvudsak teknisk lösning motsvarande påldäck utföras.

Mot bakgrund av förtydligandet i KFU 4 har anbudsgivaren att hålla sig till egenskapsgränsen. Den blivande entreprenören får således inte själv bestämma gränsen mellan påldäck och fyllning. Vad som anges i KFU 2 är därmed överspelat.

Aarsleff har, genom att inte följa kravet på fyllning, avvikit på ett sätt som påverkar anbudssumman. Att utvärdera Aarsleffs orena anbud strider mot UFB.5 och likabehandlingsprincipen.

Prissättning av bilaga 1a-1i och prestationsbunden betalningsplan

Bolaget har tidigare begärt att få ta del av Aarsleffs anbud i dess helhet. Staden meddelade dock att vissa handlingar inte kunde lämnas ut med anledning av sekretess. De handlingar som undantogs p.g.a. sekretess var handling T1- Genomförandebeskrivning för nya kajkonstruktioner , T2 - Genomförandebeskrivning för utbyggnad av pir, T3 - Genomförandebeskrivning för utförande av muddring och hantering av muddermassor och T5 - organisation. Den version av Aarsleffs anbud som tillställdes bolaget, genom Jan Tojkander, innehöll dock inte bilagorna 1a-

1i. Anbudet innehöll dessutom endast en betalningsplan. Till styrkande av detta ges ett vittnesintyg av Jan Tojkander in. Bolaget bestrider därmed att prissatt bilaga 1a-1i och en prestationsbunden betalningsplan har ingått i Aarsleffs anbud.

Utifrån nu i målet ingivna handlingar framgår att Aarsleff inte heller har prissatt bilaga 1f-1i och därtill ett antal poster i bilagorna 1a-1e. Det är vidare oklart huruvida den av Staden nu ingivna betalningsplanen är prestationsbunden eller inte.

Risk för skada

Av jämförelsetal framgår att anbudet med lägst tal är vinnare av upphandlingen. Om upphandlingen hade skett korrekt, d.v.s. utan Aarsleffs anbud, hade bolagets anbud vunnit. Det är således uppenbart att de påtalade bristerna i Aarsleffs anbud lett till skada för bolaget.

Staden har dock angivit att bolagets anbud vid en ny genomgång inte visat sig vara komplett då bilaga 1a-1i inte prissatts såsom föreskrivits enligt KFU 1 och att bifogad betalningsplan inte är prestationsbunden. Bolaget har därmed inte lidit skada eller riskerat att lida skada. Detta bestrids av bolaget.

Staden har utvecklat grunderna för sitt bestridande genom att anföra i huvudsak följande.

Komplettering av anbud

Enligt UFB.521 ska anbudsgivaren bekräfta och intyga att man vid ett kontraktstecknande kommer att teckna en objektsspecifik försäkring som uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget. Enligt UFB.31 ska anbuden uppställas bl.a. i enlighet med Handling 0.2. UFB.521 och punkt 2.1 i Handling 0.2 skiljer sig åt på så sätt att enligt Handling 0.2 ska

anbudsgivaren ange hos vilket försäkringsbolag försäkringen vid ett kontraktstecknande kommer att tecknas. Aarsleff har genom undertecknandet av Handling 0.2 uppfyllt kravet i UFB.521, d.v.s. att anbudsgivaren ska bekräfta att bolaget vid ett kontraktstecknande kommer teckna en objektspecifik försäkring som uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget. Uppgift om hos vilket försäkringsbolag försäkring kommer att tecknas enligt Handling 0.2 har utelämnats.

Staden har i enlighet med 9 kap. 8 § LUF tillåtit Aarsleff precisera hos vilket försäkringsbolag försäkring kommer att tecknas. Enligt 9 kap. 8 § får den upphandlande enheten begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Aarsleff har i enlighet med UFB.521 intygat att man vid ett kontraktstecknande kommer att teckna en objektspecifik försäkring som uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget. Uppgiften om försäkringsbolag har inte haft betydelse för anbudsprövningen utan är endast relevant först efter tilldelningsbeslutet vid kontraktstecknandet. Att tillåta Aarsleff precisera hos vilket försäkringsbolag försäkring kommer tecknas ryms inom det utrymme som finns för förtydliganden och kompletteringar i 9 kap. 8 § LUF. Det har inte varit fråga om att befintliga uppgifter i anbudet ersatts med eller bytts ut mot nya fakta utan befintliga uppgifter, att en objektspecifik försäkring kommer att tecknas, har konkretiserats. Konkretiseringen har inte lett till att anbudet i praktiken blivit ett annat än det som ursprungligen lämnats (jfr prop. 1992/93:88 s. 71).

En jämförelse kan göras med utrymmet för förtydligande och kompletteringar av uppgifter som avser kontrollen av leverantörens lämplighet enligt 11 kap. LUF. I 9 kap. 8 § andra stycket andra punkten LUF anges uttryckligen att den upphandlande enheten får begära förtydliganden och kompletteringar av handlingar som avses i 10 och 11

kap. LUF. 9 kap. 8 § andra stycket andra punkten LUF ska jämföras med 10 kap. 3 § 6 p LUF. Enligt den bestämmelsen får en leverantör uteslutas från att delta i upphandlingen om leverantören i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av bestämmelserna i 10 eller 11 kap. LUF. Inte ens om det är fråga om väsentliga uppgifter måste anbudet förkastas om det rör sig om uppgifter hänförliga till kvalificeringsfasen. Konkretiseringen i förevarande fall har avsett en uppgift som inte omfattats av vare sig kvalificeringen eller utvärderingen av anbudet. Det förhållandet måste beaktas vid tillämpningen av 9 kap. 8 § LUF.

Av betydelse är också att det i förfrågningsunderlaget finns motstridiga skrivningar om kravet på försäkring. Att förkasta anbudet skulle mot den bakgrunden, och med det utrymme som finns för förtydliganden och kompletteringar, stå i strid med lagens syfte att ta tillvara den konkurrens som finns. Stöd för en sådan konkurrensfrämjande tolkning och tillämpning av utrymmet för kompletteringar och förtydliganden finns i doktrinen (se Jan-Erik Falk, Lag om offentlig upphandling – en kommentar, 2 uppl., s. 301-302).

Namngivande av institut eller företag som ska utfärda säkerheter

Enligt UFB.521 ska namn på institut eller företag som ska utfärda säkerheter redovisas i anbudet. I UFB.31 anges att anbudet ska uppställas i enlighet med Handling 0.2. I den senare handlingen finns inget krav på att en sådan uppgift ska lämnas och det har inte heller varit Stadens syfte. Uppgiften har saknat betydelse för anbudsprövningen och är av ytterst marginell betydelse för upphandlingen. Denna uppgift har därför inte heller efterfrågats vid anbudsgenomgången. Att förkasta anbudet p.g.a. att en uppgift av den karaktären saknas, och som det dessutom finns motstridiga skrivningar om, skulle stå i strid med lagens syfte att ta tillvara den konkurrens som finns.

Påldäck

Handling 6.1 Teknisk beskrivning – Nya anläggningar har ändrats genom KFU 4. Det föreligger inte något krav på att påldäcket ska vara av en viss längd enligt KFU 4. På den ritning som bolaget åberopar anges också att den illustrerar rekommenderade tekniska lösningar. Det finns alltså inget krav på att anläggningen fram till vertikal stödkonstruktion 60 meter väster om kajen ska utgöras av påldäck. Att det, som bolaget påstår, av svaret skulle framgå att påldäcket ska vara 60 meter är felaktigt. KFU 4 är ett förtydligande som enligt kontraktetsförslaget gäller före den i mars 2011 framtagna tekniska beskrivningen. Av KFU 4 följer att det inte föreligger något krav på att anläggningen fram till vertikal stödkonstruktion 60 meter väster om Västra Bassängkajen ska utgöras av påldäck av viss längd.

Fyllning

Staden har inte föreskrivit vad som ska gälla ifråga om metodval för pir och kaj, d.v.s. om områdena ska utföras som påldäck eller fyllning.

I KFU 4 sid. 11 anges som svar på fråga om metodval för pir och kaj följande:

Svar: Egenskapsgränsen kvarstår som gräns mellan val av påldäck respektive fyllning. Område innanför egenskapsgräns som är angivet som påldäck på ritning 560-C-010-1-000-002 får utföras som fyllning med sättningskrav för hamnområde.

I KFU 2 sid. 5 anges följande:

Svar: Inga koordinater finns angivna för gräns mellan påldäck och fyllning i nord/sydlig riktning. Mängd fyllning bör dock inte minskas jämfört med ytan angiven på ritning 560-C-010-1-000-014.

På den ritning som har åberopats av bolaget anges också att den illustrerar rekommenderade tekniska lösningar. Av ovanstående framgår att bolagets påståenden är felaktiga och att det inte finns hinder i upphandlingen mot den tekniska lösning som Aarsleff har föreslagit i sitt anbud.

Prissättning av bilaga 1a-1i och prestationsbunden betalningsplan

Enligt KFU 1 har Handling 6.1 ersatts med ny text. Under rubriken "Färjeläge 1 (Tåg färjan)" anges att bilaga 1a-1i ska prissättas och biläggas anbudet. Aarsleff har prissatt bilaga 1a-1i och bifogat den sitt anbud. Aarsleff har också till sitt anbud bifogat en prestationsbunden betalningsplan.

Risk för skada

Vid förnyad genomgång av anbudet, med anledning av överprövningen, kan konstateras att bolagets anbud inte är komplett och borde därför rätteligen ha förkastats. Staden bestrider därför att påstådda överträdelser medfört att bolaget lidit eller riskerat att lida skada.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 24 § LUF anges följande. Upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 9 kap. 8 § första stycket LUF anges att en upphandlande enhet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Enligt andra stycket får enheten få begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Enheten får också begära att

en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap. LUF.

Den 1 november 2011 ändrades lydelsen av bestämmelser i 16 kap. LUF. Av övergångsbestämmelser framgår att äldre lydelse ska tillämpas för upphandlingar som påbörjats före ikraftträdandet.

I 16 kap. 5 § LUF i dess lydelse före den 1 november 2011 anges bl.a. följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § LUF eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingsprocessen ska kännetecknas av förutsebarhet, transparens och likabehandling. Ett förfrågningsunderlag ska vara så pass tydligt att samtliga anbudsgivare ges insikt i hur bedömningen av deras anbud kommer göras. Den upphandlande enheten får inte göra prövningen mot andra kriterier än dem som funnits i underlaget och har därför en skyldighet att från utvärderingen utesluta leverantörer vars anbud inte uppfyller ett eller flera s.k. ska-krav. Förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får dock godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och EU-rätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan grundas (RÅ 2009 ref. 69). Detsamma gäller mål enligt LUF. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grund av vad sökanden har framfört finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 5 § LUF.

Ett anbud som inte uppfyller samtliga s.k. ska-krav får inte antas eftersom det skulle strida mot principen om likabehandling av anbudsgivare (jfr. mål C-243/89, kommissionen mot Danmark). Bolaget har gjort gällande att vinnande anbudsgivare, Aarsleff, har tillåtits komplettera sitt anbud i efterhand vilket inte varit förenligt med LUF och att samtliga ska-krav inte är uppfyllda. Förvaltningsrätten kommer nedan att behandla dessa frågor var för sig.

Komplettering av anbud

Bolaget har uppgett att Aarsleff tilläts göra en otillåten komplettering gällande försäkringsbolag. Av förfrågningsunderlaget punkt UFB.521 framgår att entreprenören ska bekräfta och intyga att man vid ett kontraktstecknande kommer att teckna en objektspecifik försäkring som uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget. Uppgift om hos vilket försäkringsbolag försäkringen kommer att tecknas, enligt Handling 0.2, har dock utelämnats av Aarsleff. Staden har därför begärt att Aarsleff ska komplettera denna uppgift. Enligt 9 kap. 8 § andra stycket LUF får en upphandlande myndighet begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. En komplettering får inte leda till annat än att marginella sakuppgifter tillförs ett anbud. Den får endast innebära att tidigare lämnade uppgifter konkretiseras och att något utbyte av uppgifter inte sker (jfr. Kammarrätten i Stockholm mål nr 4214-05 och Kammarrätten i Sundsvall mål nr 1381-10). Den komplettering som Aarsleff ombetts göra, d.v.s. namnge sitt försäkringsbolag, utgör enligt förvaltningsrättens uppfattning en sådan tillåten komplettering som avses i 9 kap. 8 § andra stycket LUF. Förvaltningsrätten anser inte att bolagets invändningar i denna del kan tillskrivas någon betydelse.

Namngivande av institut eller företag som utfärdar säkerheter

Bolaget har anfört att Aarsleff inte uppfyller samtliga ska-krav eftersom Aarsleff inte namngivit institut eller företag som ska utfärda säkerheter i sitt anbud. Enligt UFB.521 ska namn på institut eller företag som ska utfärda säkerheter redovisas i anbudet. I UFB.31 anges att anbud ska uppställas i enlighet med Handling 0.2. I Handling 0.2 framgår inte att namn på institut eller företag som ska utfärda säkerheter ska uppges eller bifogas anbudet. Formuleringarna i förfrågningsunderlaget tillsammans med Handling 0.2 kan möjligen uppfattas som motsägelsefulla. Vid en bedömning av om bristen i denna del innebär att ett ska-krav inte är uppfyllt går det inte att bortse från att UFB.521, UFB.31 och Handling 0.2 tillsammans kan uppfattas som motsägelsefulla varför kraven på svar inte kan ställas alltför högt. Även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får dock godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när (se RÅ 2002 ref. 50). I detta fall har bolaget inte visat att Staden har brutit mot någon sådan princip. Med hänsyn härtill finner förvaltningsrätten inte visat att Aarsleff brutit på det sätt som bolaget gjort gällande. Staden har därför, enligt förvaltningsrättens mening, inte förfarit felaktigt som inte uteslutit anbudet från utvärdering.

Påldäck

Bolaget har anfört att Aarsleffs anbud inte följer kraven i den tekniska beskrivningen och att anbudet är orent. Enligt Handling 6.1 Teknisk beskrivning - Nya anläggningar punkt 1.2.6 ska påldäcket i Västra bassängkajen avslutas med en vertikal stödkonstruktion 60 meter väster om kajlinjen. Förvaltningsrätten kan konstatera att punkt 1.2.6 i den tekniska beskrivningen har reviderats i och med tillkomsten av KFU 4.

I KFU 4 kan det utläsas att typsektion på Handling 560-C-010-1-000-014 gäller som förslag. Där anges att pådäck ska förlängas ända fram till vertikal stödkonstruktion 60 meter väster om Västra Bassängkajen. Förvaltningsrätten finner inte att det kan utläsas ett krav på att anläggningen fram till vertikal stödkonstruktion ska utgöras av pådäck, eftersom det endast gäller som förslag. Det kan inte heller utläsas ett krav att pådäcket ska vara av viss längd. Bolaget har således inte visat att Aarsleffs anbud strider mot något krav i förfrågningsunderlaget.

Fyllning

Bolaget har anfört att Aarsleff inte har följt kravet på fyllning. I den tekniska beskrivningen anges, som metodval för pir och kaj, att teknisk lösning innanför egenskapsgränsen (väster om) enligt detaljplan ska utföras som utfyllning inom spont eller likvärdigt. Utanför egenskapsgränsen (öster om) ska i huvudsak teknisk lösning motsvarande pådäck utföras. Av KFU 2 framgår att det inte finns några koordinater angivna för gräns mellan pådäck och fyllning i nord/sydlig riktning. Mängd fyllning bör dock inte minskas jämfört med ytan angiven på ritning 560-C-010-1-000-014. Av KFU 4 framgår att området innanför egenskapsgränsen, d.v.s. väster om egenskapsgränsen som är angivet som pådäck, får utföras som fyllning.

Förvaltningsrätten kan inledningsvis konstatera att KFU 2 och KFU 4 inte står i strid med varandra i denna del och är därför giltiga båda två. Det framgår även av handlingarna i målet att det förslag som Staden lagt fram avseende fyllning är en rekommenderad teknisk lösning.

Bolaget har utifrån KFU 4 gjort tolkningen att det motsatsvis följer av svaret att där det är markerat att det ska fyllas, där ska det inte vara pådäck. Att tolka svaret i KFU 4, vilket är ett förtydligande av frågan och svaret i KFU 2, på detta sätt finner förvaltningsrätten inget stöd för.

Bolagets invändning att den tekniska lösning som Aarsleff valt, d.v.s. att innanför egenskapsgränsen fylla mer i nord/sydlig riktning och utöka påldäcket i öst/västlig riktning, strider mot förfrågningsunderlaget kan därmed inte tillmätas någon betydelse. Skäl för ingripande föreligger därför inte heller på denna grund.

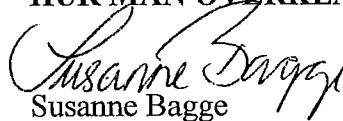
Prissättning av bilaga 1a-1i och prestationsbunden betalningsplan

Enligt bolaget har Aarsleff inte bifogat prissatt bilaga 1a-1i och en prestationsbunden betalningsplan till sitt anbud. Staden har dock anfört att bilaga 1a-1i är prissatt och att handlingarna, såväl bilagorna som den prestationsbundna betalningsplanen, är bifogade Aarsleffs anbud. Av bilaga 1a-1i framgår att belopp är ifyllda i vissa kolumner medan vissa kolumner är markerade med streck. Alla bilagor är undertecknade. Med hänsyn till vad som framgår av de aktuella handlingarna och till vad Staden uppgett har bolaget inte visat att Aarsleff till sitt anbud inte fogat prissatt bilaga 1a-1i samt en prestationsbunden betalningsplan.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner inte att det som bolaget anfört och åberopat visar att Staden i det aktuella upphandlingsförfarandet har brutit mot bestämmelserna i LUF eller att de för upphandling grundläggande EU-rättsliga principerna har trätts för när. Det finns därmed inte grund för rättsligt ingripande mot upphandlingen och bolagets ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a LOU)

Susanne Bagge

Rådman

Föredragande har varit Anna Brantberger.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU